SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. XCVII. No. 235. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, DECEMBER 8, 1990 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 8-го ГРУДНЯ 1990 Ч. 235 РІК XCVII

НАРОДНА РАДА ЗАБЛЬОКУВАЛА ПРАЦЮ ПАРЛЯМЕНТУ

Київ (УНІАР). — Тут у четвер, 6-го грудня, на початку ранкового засідання сесії Верховної Ради України депутат Дмитро Павличко зачитав заяву Народної Ради, у якій сказано, що, протестуючи проти незаконного утримання під арештом депутата Степана Хмари, депутати Народної Ради відмовляються реєструватися і брати участь у голосуванні до часу відновлення справедливости і законности.

Від Партії Демократичного Відродження України виступив Володимир Філенко, який заявив, що в разі подальшого порушення порядку праці Верховної Ради та прав народних депутатів, парляментська фракція ПДВУ також відмовиться брати участь у сесії.

Від комуністичної більшости виступив генерал-майор Віталій Павличенко, який закликав Президію Верховної Ради визнати недійсними рішення місцевих рад у західних областях України. Павличенко стверджував, що рішення тих рад прийняті всупереч діючій конституції.

Голова Верховної Ради Леонід Кравчук проголосив, що сесія припиняє працю до понеділка, 10-го грудня.

Вдень 6-го грудня відбулася пресова конференція депутатів Народної Ради. На питання відповідали Іван Драч, Михайло Горинь, Микола Поровський, Віктор Бедь, Д. Павличко, Генріх Алтунян і Олександер Гудима, який щойно вийшов з лікарні, де перебував після побиття 1-го грудня. Він розповів про той інцидент. Загалом пресова конференція була присвячена загрозливому станові здоров'я С. Хмари, наступові реакційних сил і ситуації в Україні. Г. Алтунян повідомив, що у відповідності до тимчасового порядку праці парляменту до Президії подано запит про розгляд питання С. Хмари за підписом 20% депутатів, однак голова ВР УССР Л. Кравчук про той запит і не згадав.

Продовжують голодівку протесту 15 депутатів з Народної Ради, а в ув'язненні оголосив голодівку з 3-го грудня координатор київського страйкового комітету Микола Ратушний, якого арештували у справі С. Хмари.

Як стало відомо, Любов Жирна, яка була учасницею інциденту з полковником Григор'євим і С. Хмарою, тепер перебуває в окремій палаті в київській психіятричній лікарні ім. Павлова.

Студенти Києва, на заклик міжвузівського страйкового комітету, мають намір у Міжнародний День Прав Людини 10-го грудня вийти на маніфестацію і продемонструвати свою рішучість боротися за права людини і права нації.

У Дніпропетровському комітет захисту народного депутата С. Хмари 29-го листопада розпочав ланцюгову голодівку протесту проти арешту і ув'язнення народного депутата. Першими голодівку розпочали члени Товариства Української Мови Лідія Шепель, Віктор Золотницький і член УРП Орися Сокульська.

У Чернігові 20-го листопада невідомі особи в цивільному напали на жінок з дітьми, що пікетували будинок прокуратури, протестуючи проти порушень правоохоронними органами законів і арешту С. Хмари. Побито 11-річного учня Сашка Гнатика, який тримав гасло на підтримку С. Хмари. Пікетування знову розпочалося 26-го листопада біля будинку міськвиконкому. Невідомий у цивільному намагався порвати плакати і спровокувати бійку. Пікетування триває.

У Луцьку, після реакційного виступу на пленумі ЦК КПУ у Києві першого секретаря КПУ Станіслава Гуренка, працівники Луцького обкому та міського комсомолу розпочали активну агітацію проти націоналістів по всіх школах. Прокурор області Заплутинський намагається покарати депутата Луцької Обласної Ради Генадія Кожевнікова за участь у діяльності демократичних організацій.

У Полтаві останнім часом проведено цілий ряд обшуків у помешканнях активістів демократичного руху. Забрали Біблії, „Історію України", програму УРП, українську національну символіку. Як інформує Микола Кульчицький, в засобах масової інформації почалась акція антирухівської пропаганди. На численних комуністичних мітингах Рух називають фашистською організацією, намагаються перекласти на Рух та інші демократичні організації відповідальність за все негативне. Активістів Руху звинувачують у псуванні запасів харчів, тероризмі, екстремізмі.

Проте суспільно-політичне життя в Полтаві продовжується. Полтавчани відбули зустріч зі священиком УАПЦ із ЗСА о. Федором Коваленком. Відбулася також конференція місцевої організації ДПУ, а в Миргороді відзначили 415 річницю Козацької Слави.

СТВЕРДЖЕННЯ І ЗАКЛИК

ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Новообрана під час 32-ої Конвенції УНСоюзу в травні 1990 року Головна Контрольна Комісія в складі: Василь Пастушок, ред. Василь Дідюк і Степан Гавриш (контролери інж. Анатолій Дорошенко і проф. Тарас Шмагала були поважно перешкоджені і не могли взяти участи в контролі) перевели в часі від 8-го до 11-го листопада 1990 року перевірку діловодства й організаційного стану цієї найстаршої української установи в діяспорі, яка незабаром відзначатиме своє 100-річчя. Також провірено стан видавництва, Української Національної Корпорації Дому та відпочинкової оселі Союзівка.

У висліді згаданої перевірки Головна Контрольна Комісія стверджує слідуюче:

1. Український Народний Союз в цьому конвенційному році продовжував традицію відданої служби своїм членам й українській громаді, а зокрема звернено увагу на історичні події національного відродження в Україні і тому пороблено заходи несення матеріяльної й моральної допомоги братам і сестрам в цьому історичному часі, коли вони об'єднано змагають до здобуття вільної незалежної соборної України.

2. Не зважаючи на поважні видатки в зв'язку з 32-ою Конвенцією Українського Народного Союзу, майно установи на 30-го вересня виносило 64,012,860 дол., а членських вкладок за перших дев'ять місяців зібрано на суму 2,144,175 дол.

3. За дев'ять місяців біжучого року в загальному приєднано 1,265 нових членів забезпечених на суму 7,325,000 дол.

Придбання поданого числа нових членів — це виключна заслуга секретарів й інших відділових урядовців, які є, були і далі будуть остоєю УНСоюзу. Багато надій покладалось на професійних організаторів, але, на жаль, успіхи є мінімальні.

(Закінчення на стор. 3)

ПОВЕРНЕНО МИТРОПОЛИЧУ ПАЛАТУ У ЛЬВОВІ

Львів. — Митрополичу резиденцію при катедрі св. Юра у Львові повернено Українській Католицькій Церкві 21-го листопада і Архиєпископ Володимир Стернюк вже поселився у палаті та особисто наглядає над підготовою до поворту Патріярха і Кардинала Любачівського 30-го березня 1991 року.

У вівторок, 27-го листопада, Архиєпископ В. Стернюк був господарем святкової вечері для 45-членної групи політичних і українських католицьких громадських діячів, на якій були також члени Підготовчої комісії для повороту Кардинала Любачівського. Головну промову на цій святковій вечері виголосив канцлер Львівської Архиєпархії о. шамб. Іван Дацько.

З промовами-привітами виступили також Архиєпископ В. Стернюк, голова Львівської Обласної Ради Вячеслав Чорновіл і завідуюча Львівським обласним відділом народної освіти Ірина Калинець.

Відкриється виставка народного мистецтва в Українському Музеї

Ню Йорк. — У неділю, 16-го грудня, о 4-ій год. по полудні — тут в Українському Музеї відкриється виставка „Українське народне мистецтво — нові надбання". Цю виставку УМ присвячує д-рові Богданові Цимбалістому, який був головою управи УМ в 1978-90 роках. Завдяки його керівництву та відданості справі збереження української культурної спадщини, УМ збагатився великою кількістю високоякісних експонатів.

Д-р Б. Цимбалістий, за фахом психолог, автор чисельних публікацій, колекціонер картин, походить з Галичини. Студіював в університетах Берліну та Геттінгену, в якому здобув ступінь доктора психології. Протягом дев'яти років д-р Цимбалістий керував українськими радіопересиланнями еспанського національного радіо в Мадриді, був співредактором квартальника „Орієнт", в якому друкував свої статті на теми виховання. Від 1959 року д-р Цимбалістий живе в Америці. До недавнього виходу на пенсію працював директором психіятрично-психологічної клініки для неповнолітніх правопорушників у Ню Джерзі.

На виставці „Українське народне мистецтво — нові надбання" будуть експоновані речі, які музей дістав як подарунки і купив. Закупи були оплачені частинно з музейних фондів, частинно завдяки щедрим пожертвам на цю мету поодиноких людей та інституцій. Ці нові надбання збагатили етнографічну колекцію музею і сприяли його розвиткові та розбудові.

Буде експоновано 11 святкових народних убрань з різних регіонів України, також частини костюмів, зокрема вишиті жіночі й чоловічі сорочки. Буде кераміка з західних земель України, дереворізьба і металеві вироби з Гуцульщини. Всі виставлені експонати походять з XIX і початку XX століть.

Куратором виставки є Любов Волинець, куратор етнографічної колекції УМ і директор його освітніх програм. Вона є автором тексту ілюстрованого каталогу виставки, що вийде українською і англійською мовами.

Адреса Українського Музею: 203 Друга авеню (коло 12 вул.), Ню Йорк, Н. Й. 10003, тел.: (212) 228-0110. Музей відкритий від середи до неділі включно, від 1-ої до 5-ої год. по полудні.

У ГРУЗІЇ ІСНУЄ ЗАГРОЗА ВВЕДЕННЯ ВИНЯТКОВОГО СТАНУ

Москва. — Кореспондент грузинського пресового агентства „Ізверія" повідомляє, що генеральний прокурор республіки, виступивши на телевізії в дуже категоричній формі вимагав розв'язання парамілітарних частин в республіці, які грузини назвали „Мгедріоні". Прокурор Розмадзе погрозив, що у випадку відмови, він накаже проголосити винятковий стан в республіці і проголосить поліційну годину в більших містах, або у цілій республіці.

Всегромадська організація „Мгедріоні", під керівництвом активіста Джабо Йоселіяні, є неформальною міліцією і підпорядковується безпосередньо Національному конгресові Грузії (НКГ), який проголосив себе незалежним 200-членним національним парляментом і був створений в результаті незалежних від комуністичної влади виборів, які відбулися місяць перед офіційними виборами до Верховної Ради Грузинської ССР.

Ідейне ядро НКГ творять декілька невеликих, але активних політичних партій і організацій, очевидно без Комуністичної. Вони і їхні симпатики не брали участи в загальних виборах до Верховної Ради і тому нова Верховна Рада Грузії, яку очолює відомий грузинський активіст і колишній політв'язень Звіяд Гамсахурдія, не признає правосильности Національного конгресу Грузії і тим самим підтримує погрози генерального прокуратора.

Грузинські представники за кордоном звертають увагу, що ситуація, яка створилася в республіці є нездоровим явищем і вона дуже шкодить загальним напрямним грузинського народу на шляху до встановлення своєї суверенної і самостійної республіки, незалежної від кремлівського центру. Москва зручно використовує кожне, не тільки грузинське, непорозуміння для своїх імперіялістичних цілей.

Верховна Рада РСФСР прийняла закон про деколективізацію землі

Москва. — Агентство Асошієйтед Пресс повідомляє з Москви, що депутати Верховної Ради Російської федерації прийняли більшістю голосів закон про деколективізацію сільського господарства. За цим законом голосували 863 депутати, 90 голосували проти і 40 стримались від голосування.

Згідно з цим законом кожний громадянин Російської федерації, а зокрема селянин, може стати власником землі, яку він після 10 років може навіть продати іншій особі, або передати у спадок своїм дітям. Новий закон очевидно ліквідує дотеперішню економічну політику Совєтського Союзу, яка в сільському господарстві базувалася на створюванні колгоспів і радгоспів, контрольованих з кремлівського центру через свої міністерства. Як відомо, насильна колективізація, яку проводив диктатор Йосиф Сталін в 1929-33 роках, проходила в парі із жорстокими сталінськими репресіями, а на Україні, яка ставила спротив насильній колективізації, Москва влаштувала голодову облогу, під час якої загинуло від 7 до 10 міл. селян.

Перший законопроєкт, який передбачав п'ятилітній термін для отримання права власности землі, перепав в голосуванні і більш радикальні депутати були розчаровані з цього приводу.

Верховна Рада СССР правдоподібно прийме незабаром аналогічний закон про передачу землі селянам на власність, тому рішення депутатів Російської федерації може позитивно вплинути на депутатів Верховної Ради СССР. Три прибалтійські республіки, Литва, Латвія і Естонія, вже вспіли раніше прийняти подібний закон, але процес передачі землі гальмують кремлівські імперські чинники, які вважають, що тільки вони мають право вирішувати такі й подібні справи навіть тоді, якщо закон приймають суверенні республіки. У Грузії, де комуністи є в меншості у Верховній Раді, також прийняли подібний закон. В Україні ця справа також поставлена на денний порядок сесії Верховної Ради, але там ще цієї справи не обговорювали, мабуть чекають на рішення в Москві.

ПРЕЗИДЕНТ С. ГУССЕЙН ЗВІЛЬНИТЬ УСІХ ЗАКЛАДНИКІВ

Багдад, Ірак. — Пресові агентства і акредитовані в країнах Близького Сходу кореспонденти інформують, що іракський президент-диктатор Саддам Гуссейн вирішив звільнити усіх чужинецьких закладників з Іраку і Кувайту, які залишилися там після інвазії його військ на Кувайт. З цього рішення, яке було затверджене так званим Національним зібранням (парляментом), який підтверджує все те, що скаже С. Гуссейн і його Революційна рада, (щось в роді совєтського Політбюра), яка є фактичним керівником Іраку і вирішує усі, внутрішні і зовнішні проблеми.

Звільненням будуть охоплені приблизно 2,225 осіб різної національности, не враховуючи коло 3,000 совєтських громадян, які в розумінні С. Гуссейна не зараховувались до закладників, бо більшість з них працювали в Іраку за договором і тільки тепер, коли виникла можливість гарячої війни, а властиво після прийняття резолюції Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй, яка дала зелене світло для ЗСА і їхніх альянтів вживати військову силу проти Іраку після вичерпання усіх інших заходів дипломатичного характеру та особистих зв'язків поодиноких держав, СССР вирішив відтягнути своїх робітників і дорадників.

Очевидно, інформацію, а згідно рішення С. Гуссейна, прийняли на Заході із задоволенням, але президент ЗСА Джордж Буш підкреслив, що керівники Іраку все одно мусять без жодних передумов звільнити територію Кувайту і діяти в рамках резолюції Ради Безпеки ООН. Політичні аналітики думають, що рішення С. Гуссейна треба розглядати під кутом переговорів, які незабаром розпочнуться у Вашінгтоні і Багдаді. Інформуючи про звільнення закладників іракські засоби масової інформації рівчасно подали до відома, що іракський міністер закордонних справ Тарік Азіз зустрінеться 17-го грудня у Вашінгтоні з президентом Дж. Бушем, державним секретарем Джеймсом Бейкером та іншими членами Уряду. Після того до Багдаду поїде Дж. Бейкер зі своїми дорадниками.

Виступаючи перед членами Національного зібрання, С. Гуссейн заявив, що його рішення про звільнення чужинецьких закладників базоване на розмовах з „братськими" арабськими представниками — йорданським королем Гуссейном, керівником Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом і єменським віцепрезидентом Алі Салімом аль-Байдхом.

Пресовий секретар Білого Дому Марлин Фицвотер заявив, що С. Гуссейн мабуть усвідомив собі, що справа закладників викликає ворожу поставу світу проти Іраку. Представники британського міністерства закордонних справ заявили, що вони щиро вітають пропозицію Іраку. Звільнення закладників справа важлива, кажуть спостерігачі. Вона матиме рішальний вплив на грошеву біржу і зниження цін на оливу та оливні продукти в світі.

В АМЕРИЦІ

ОФІЦІЙНІ ЧИННИКИ Пентагону та Державного департаменту подали до відома, що військові частини ЗСА допомогли у середу, 5-го грудня, придушити повстання під проводом колишнього шефа крайової поліції у Панамі. Рік після входу збройних сил ЗСА до Панами та усунення від влади генерала Мануеля Антонія Норієги, панамська крайова міліція звернулася за допомогою до американського війська, щоби зловити цього колишнього поліційного начальника полк. Едуарда Герреру Гассана. Цей колишній полковник міліції зумів втекти з відокремленої на острові тюрми та з допомогою своїх прибічників опанувати головну квартиру поліції у столиці країни. Це повстання обмежилося до полк. Е. Геррери та його 127 прибічників, які заявили, що їхньою ціллю не був переворот уряду тільки здобуття більшого респекту до крайової міліції, яка тепер знаходиться в стані переорганізування.

РІШЕННЯ УРЯДУ президента Джорджа Буша про відкриття розмов з Багдадом, як твердять політичні аналітики, є наслідком цілого ряду перестерог про можливості дуже високої політичної заплати після військової перемоги Іраку. Останніми тижнями деякі особи, що приватно дораджували президентові Дж. Бушеві не входити заскоро у військовий конфлікт з Іраком, як і аналітики політичних подій на Близькому Сході, старшини військових з'єднань на закордонній службі та деякі арабські чинники висловлювали свої погляди вже публічно. Ніхто з них не сумнівається вислідами такої війни, але багато турбується захитанням американських інтересів в тих околицях Близького Сходу. А Вілліям Кровв, колишній шеф штабу збройних сил ЗСА, минулого тижня перестерігав, що „багато арабів будуть невдоволені побідою та смертю багатьох арабів".

ДЕМОКРАТИЧНА БІЛЬШІСТЬ американського Конгресу прийняла незобов'язуюче рішення у вівторок, 4-го грудня, в котрому з'являється, що президент Джордж Буш не повинен розпочинати жодного військового наступу у Перській затоці без формального схвалення Конгресу, хіба що життя американців було б у безпосередній небезпеці. Цю резолюцію прийнято голосами 177-37 після двогодинних дебат при закритих дверях, хоча демократи від самого початку мали таке наставлення до потягнень президента Дж. Буша коли йдеться про Перську затоку. Прийняте це рішення якраз у пору, коли занепокоєння серед законодавців та посторонніх експертів зростає з уваги на нетерпеливість теперішнього Уряду дати можливість економічним санкціям настільки закорінитися, щоби примусити Ірак відтягнути свої війська з Кувайту. Однак у своєму рішенні демократи запротоколували і те, що вони підтримують акції президента Буша в обороні Саудійської Арабії та його зусилля дипломатичними заходами та економічними санкціями домогтися розв'язки існуючої кризи.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ МІНІСТЕР закордонних справ Дейвид Леві заявив, що якщо іракський диктатор Саддам Гуссейн захоче використати „затишшя" напередодні дипломатичних переговорів між його представниками і представниками американського Уряду для того, щоб несподівано розвинути агресію проти Ізраїля, його уряд зробить все можливе, щоб знищити агресора. Леві при тому заявив, що відмова ЗСА і їхніх альянтів розправитися з С. Гуссейном раз і назавжди поставило Ізраїль в дуже небезпечну ситуацію. Властиво „наші збройні сили будуть змушені самі давати собі раду з великою армадою Іраку", — заявив Леві. В цій справі він відбув довшу розмову з амбасадором ЗСА до Ізраїля Вілліямом Бравном, який передав прем'єр-міністрові Іцакові Шамірові особистого листа від президента Джорджа Буша.

МІЖНАРОДНИЙ БАНК, після однорічної перерви, вирішив відновити переговори з представниками Китайської Народної Республіки і розглянути прохання про чергову позичку для тієї країни у висоті 114.3 міл. доларів. Перерва в уділенні кредитів для КНР наступила була після брутального здушення пекінським режимом студентських демонстрацій. ЗСА, які не погоджувались якийсь час, щоб продовжувати уділяти кредити для Пекіну, зняли свій спротив і тим самим уможливили всесвітньому банкові прийняти рішення про відновлення допомоги. Політичні й економічні аналітики кажуть, що ЗСА погодилися на допомогу після того, як Китай стримався на Раді Безпеки ООН у справі Іраку і не наклав вета на прийняту резолюцію. Вийшло так, як говорить приказка: „рука руку миє".

РИЧАРД ЧЕЙНІ, СЕКРЕТАР Департаменту оборони ЗСА, прибувши до Брюсселю на наради членських держав Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), звернувся безпосередньо до членських держав висилати більші військові частини до Савдійської Арабії, щоб зрівноважити число війська, яке вдержує в Кувайті і на кордоні Кувайту й Іраку президент Саддам Гуссейн. Крім того Чейні має в пляні просити европейські країни допомогти ЗСА перекинути американські війська з Німеччини до Савдійської Арабії. Така операція коштуватиме кільканадцять мільйонів долярів. Европа доставить також на Близький схід більшу кількість протихемічних охоронних одягів і масок, особливо для тих частин, які ще не випосажені такими апаратами.

ФОНД ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС

З Головної Канцелярії УНСоюзу інформують, що до новоствореного Фонду Відродження України — УНС вплинуло від членів УНС до четверга, 6-го грудня, 4,330 чеків — дивіденд, відсотків від боргових зобов'язань і добровільних датків на суму

109,691.42

БОРОТЬБА ЗА ЗВІЛЬНЕННЯ С. ХМАРИ ПРОДОВЖУЄТЬСЯ

Київ (УНІАР). — Тут в середу, 5-го грудня, перед початком сесії Верховної Ради демократична опозиція в парляменті, протестуючи проти відмови парляментарної більшости розглянути питання народного депутата С. Хмари, відмовилася реєструватися. Після переговорів та досягнення компромісового варіянту опозиція погодилась на реєстрацію. Згідно з угодою створено депутатську групу, якій доручено зустрітися зі С. Хмарою, його слідчими, лікарями і звітувати на сесії ВР України.

Відтак депутати розглянули законопроект про власність та про бюджетну систему України. Далі присутні заслухали доповіді членів депутатської групи у справі С. Хмари. Депутат Демідов наголосив, що у слідчій справі жодних порушень закону не було. Альтернативну думку висловив депутат Віктор Бедь, назвавши цілий ряд фактів порушень існуючого законодавства. Після нього виступив прокурор України Михайло Потебенько, який звинуватив Бедя у фальсифікації й намагався виправдати дії прокуратури.

С. Хмара

Відтак була оголошена заява слідчої групи, яка займається справою С. Хмари. Автори документу вимагали, щоб їм не заважали працювати.

Члени комісії, які зустрілися зі С. Хмарою 5-го грудня вечором, доповіли, що стан його здоров'я не дуже загрозливий, але й не добрий. Хмара відмовляється контактуватись з адміністрацією тюрми і відхилив пропозицію про переведення його до тюремної лікарні.

Депутати Верховної Ради України ухилилися від конкретного розгляду вимог, висунутих С. Хмарою, серед яких звільнення його і всіх інших арештованих у цій справі. С. Хмара продовжує голодувати, розпочату 25-го листопада. Продовжують також голодівку 15 депутатів з Народної Ради, голодують в ув'язненні Микола Головач і Ярослав Демидась.

Водночас надійшло повідомлення, що затриманих 29-го листопада 12-ох пікетувальників біля будинку ЦК КПУ звільнено, також звільнили і Миколу Горбаля, що його затримали 3-го грудня. Однак Горбаля попередили, що домагатимуться дозволу на покарання його за організацію пікету.

Народний депутат України Олександер Гудима і 9 осіб, які його супроводжували, перебувають у лікарні.

(Закінчення на стор. 3)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Svoboda (201) 434-0237 UNA (201) 451-2200
Бюро УНС у Вашінгтоні (202) 347-UNAW, (202) 347-8631 (факс)

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці $12.00
Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси $1.00
Чеки і money orders виставляти на Svoboda

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Переговори: хто з ким і про що

Пропозиція президента Джорджа Буша, щоб безпосередньо переговорювати з президентом Іраку Саддамом Гуссейном, заскочила ввесь світ і врадувала, що конфлікт закінчиться мирно. Саддам Гуссейн пропозицію прийняв і заявив, що існують шанси миру „50:50". Але зараз же виринули різні сумніви. Буш і державний секретар Джеймс Бейкер, цей останній — це головна постать в американській дипломатії довкола справи Іраку-Кувайту, — хотіли, щоб по стороні антиіракської коаліції участь у переговорах взяли поруч з Америкою ще два інші союзники, мабуть Єгипет і Савдійська Арабія. Тоді Саддам Гуссейн заявив, що в такому випадку по стороні Іраку виступатиме, поруч з його міністром закордонних справ Ясир Арафат, лідер Палестинської Визвольної Організації. На таке „діктум" Америка завернула до концепції представництва тільки ЗСА й Іраку.

Куди складнішим є питання — про що переговорювати, яка ціль цих переговорів, після цього як однократно стверджувано, що насправді у цьому конфлікті нема місця на компроміс. Джеймс Бейкер заявив журналістам у Вашінґтоні („Ню Йорк Таймс" з 3-го грудня 1990), що існують тільки дві точки денного порядку переговорів: Кувайт і закладники. Президент Буш тримається цупко резолюції Ради Безпеки ООН, яка вимагала від Іраку звільнення території Кувайту і привернення тамошньої леґальної влади. Однак Саддам Гуссейн зараз же зажадав поширення тематики переговорів на ввесь Близький Схід, маючи, мабуть, на увазі також хронічну громадянську війну в Ливані, частина якої зайнята військом Сирії. А вже обов'язково залежить Іракові на цьому, щоб у переговорах з Америкою говорити про окупацію Ізраїлем правобережжя Йордану і смуги Ґази. Можна здогадатися, що на першій зустрічі представників ЗСА й Іраку представники Іраку заторкнуть цю справу, бо Саддам Гуссейн зараз після першої резолюції Ради Безпеки ООН закинув Об'єднаним Націям і президентові Бушеві несправедливий двоякий підхід: таврується окупацію Кувайту і промовчується окупацію Ізраїлем арабських земель. Кермуючись справедливістю требе признати Саддамові Гуссейнові правду.

На цьому місці була вже мова про те, що від самого початку існування Ізраїля як самостійної держави — Америка була його опікуном і протектором, признавала найбільші суми грошей як щорічні субвенції, постачала зброю всіх родів і військовий виряд. Трохи тому, що Ізраїль лежить впоперек шляху до Перської затоки і далі на Індійський океан (загроза від СССР) та головно тому, що в Америці існує багатомільйонова жидівська громада, яка має величезний вплив почерез засоби масової інформації та завдяки могутньому лаббі у Конґресі. Коли вибух конфлікт з Іраком — Америка наказала Ізраїлеві не встрявати у конфлікт і ніякими актами не провокувати Іраку. Президент Буш заявив був, що проблема палестинців, найтісніше пов'язана з окупацією вищеназваних арабських земель Ізраїлем, — окрема, не пов'язана з проблемою Іраку й Кувайту і що він, Президент, схиляється до пляну скликати для розгляду цієї проблеми окремої міжнародної конференції під еґідою Організації Об'єднаних Націй. До речі: Ізраїль аж ніяк не хоче такої конференції, здаючи собі справу, що там програє.

Ситуація тепер така, що не тільки Саддам Гуссейн, але й лідери Єгипту, Савдійської Арабії, Сирії й Еміратів наполягатимуть на включення у переговори також проблеми окупованих земель Ізраїлем. Інша дуже поважна справа: якщо навіть Ірак мирно відкликав би свої війська з Кувайту і привернув там владу давнього еміра, то як можна залишити Іракові його могутню збройну силу з можливістю, що в недалекому часі Саддам Гуссейн добавить до хемічної і бактеріологічної зброї ще й атомову. Президент Буш, перебуваючи в Дні Подяки між вояками на пустелі Савдійської Арабії, виразно говорив про загрозу атомової зброї в руках Саддама. Тому тішитися, що не буде війни — трохи завчасно.

Микола Світуха

УКРАЇНА І ПАРИЗЬКИЙ ЧАРТЕР ЕВРОПИ

Підписанням 21-го листопада в Парижі декларації, виповненої високими принципами і амбітними ствердженнями про основні заложення міжнародної співпраці, голови 32-ох країн Европи, ЗСА і Канади поклали тривкий фундамент для будови нової політичної і економічної структури европейського континенту. Паризький чартер поширює і скріплює основні принципи міжнародного взаємовідношення, які лягли в основу Гельсінкського договору, підписаного ще 1975 року в умовах різкої конфронтації між Заходом і Сходом, і які були доповнені і уточнені угодами конференцій у Београді і Мадриді. Важливу доповняючу ролю в розроблені і узгідненні цих принципів відіграли також підрядні міжнародні конференції, між ними і Копенгаґенська нарада з питань людського виміру.

У нових умовах співіснування всіх держав европейського континенту в умовах швидкої демократизації країн Центральної Европи і практичного розпаду совєтської імперії стало конечним створити нові европейські інституції і міжнародні механізми, за якими стояв би авторитет цілої сім'ї народів. І хоч процес введення в життя основних критеріїв Паризького чартеру, а тим більше урухомлення нових інституцій, розраховано на довший час, без сумніву, що підписання чартеру треба уважати важливим „милевим стовпом" в історії співжиття европейських народів.

Ані Україна, ані інші республіки СССР не були допущені до співучасти в Паризькій конференції представників 34-ох держав і не стали сиґнаторами цього важливого міжнародного документу. Їхня участь була заблькована імперським указом Ґорбачова, не зважаючи на це, що стаття 80-та теперішньої конституції СССР виразно передбачає право республік „вступати у зносини з іноземними державами, укладати з ними договори та обмінюватись дипломатичними та консульськими представниками". Крім того, своїми деклараціями суверенітету, чи то й самостійности, парляменти всіх европейських республік СССР задеклярували перед цілим світом право брати участь у діяльності міжнародних організацій, брати участь у гельсінкському процесі і всіх інших европейських структурах.

Але і уряди західніх країн несуть співвідповідальність за знехтування цих основних заложень декляpації суверенітету України та непошанування статусу Української ССР як члена основника ООН і учасника Паризької Мирової Конференції ще 1947 року. Сьогодні вже відомо про цілий ряд намагань допомогтися згоди Заходу на право Української ССР бути рівнорядним співучасником гельсінкського процесу, або, щонайменше в початковому етапі, мати статус спостерігача на всіх нарадах і конференціях. Такі намагання були започатковані „Зверненням Народної Ради України" за підписом її голови академіка Ігоря Юхновського, яке було спрямоване ще в червні ц.р. до головних урядових делеґацій усіх співучасників конференції в справах людського виміру в Копенгаґені. В цьому зверненні говориться, між іншим, про те, що міністерство закордонних справ Української ССР намагалося забезпечити участь представників України у Копенгаґенській конференції у складі делеґації СССР, але це не вдалося „через відмову союзних установ фінансувати цю участь".

У своєму зверненні Народна Рада України просила уряди всіх країн сприяти наданню Українській ССР офіційного статусу спостерігача та пропонувала відбути семінар ООН для країн-учасниць гельсінкського процесу з питань прав людини у вересні 1990 року в Києві. В рекомендаціях СКВУ Копенгаґенській конференції також висловлено побажання щоб „Україна брала сама безпосередню участь у Паризькій та усіх наступних нарадах і конференціях країн Гельсінкського процесу".

Відомо стало рівно ж, що в жовтні ц.р., міністер закордонних справ Української ССР звернувся до міністра закордонних справ Франції, як господаря Паризької конференції, з дипломатичною нотою, в якій підкреслюється право України „стати повноправним членом европейської спільноти" і брати участь в Паризькій конференції про безпеку і співпрацю в Европі. Дипломатична нота міністра Анатолія Зленка була розіслана представництвом Української ССР в ООН представникам всіх 35-ох держав-сиґнаторів Гельсінкських угод.

Одночасно, в „Ізвєстіях" появилася замітка про те, що переговори представників міністерства закордонних справ Української ССР з відповідними чинниками в „центрі" про самостійну участь України в Паризькій конференції не дали позитивних результатів. Треба зробити висновок, що Москва не погодилася на таке поширення ролі України на міжнародних форумах, а тим більше на участь в Паризькій нараді на рівні голів урядів чи держав.

На цьому тлі окремої ваги набрав факт прибуття на Паризьку нараду представників Народної Ради України в особах голови Руху Івана Драча, голови комісії зовнішніх справ Верховної Ради Дмитра Павличка і заступника голови цієї ж комісії Богдана Гориня. У своєму зверненні до делеґації Паризької конференції представники Народної Ради України підкреслили, що відсутність на нарадах умандатованих делеґатів однієї з найбільших країн

(Закінчення на стор. 4)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про брак часу

На тему того, як ми тут постійно нарікаємо на брак часу та справді його ж не маємо, писали ми вже раніше. І це одна з наших „американських" хворіб, на яку ще не знайшли ліку.

Але в останньому році ця хвороба у нас „діяспорців", ще більше поширилася у зв'язку з посиленими контактами з Україною. Немає тижня, щоб ми не зустрічалися з нашими земляками, які приїжджають до нас на відвідини з доповідями, концертами, показами, наша преса аж роїться від оповісток про зустрічі, різного роду виступи, а для слухачів стає щораз менше часу всі ці імпрези відвідати, вислухати та навіть психічно сприйняти.

А тут ще треба брати до уваги додаткову проблему, яка також в останньому році виступила у цілій ширині. Ми завважуємо, що таки цих сорок п'ять років, які нас ділили, без можливости фізичного і духового контакту з нашими рідними, не можна перекреслити одним помахом чарівної палички, і що цілі покоління виросли у зовсім іншому психічному підсонні, у зовсім інакших поняттях про життя чи про його пріоритети. Отже поруч із радістю зустрічей, віднайдення рідних та тих можливостей заповнити прогалину того довгого браку зв'язків, ми бачимо і стверджуємо наявно усі різниці та звички у нас і в них, яких не можна так скоро визбутися.

Серед них одне з передових місць забирає саме проблема часу. Здається, наші земляки мали його куди більше, ніж ми тут, і так як вони не можуть зрозуміти, чому ми завжди поспішаємо, так для нас важко сприйняти, що вони радше привикли жити у сповільненому, зовсім не американському темпі. Тут, напевно, важливим для них чинником було те, що праця, часто лише „відроблювана" (бо для ворожого режиму), була на останньому місці. З неї можна було якось „викрутитися" на години чи дні. Але не лише праця не була надто важлива, поруч із нею брак інших у нас прийнятих розривок сприяв тому, що люди жили активнішим товариським життям, яке сприяло розмовам та виміні думок чи просто говоренні. Ми знову ж, тут, скоро переставилися на американський темп, в якому праця заробіткова ставить високі вимоги і полонить довгі години, а широке товариське життя, так колись у нас прийняте, ми заміняли на телевізор чи в останніх роках на стрічки відео. Наш час обмежений ще також віддаллю та тими годинами, які ми проводимо в авті, поїзді чи автобусі, бо пішки далеко зайти не можна.

І тепер ось і контраст — наші близькі з України призвичаєні розпоряджати щедро часом, а у нас його постійно бракує. Вони бажають довгих розмов, спокійного спілкування, а ми завжди поспішаємо. Вони дивуються, чому серед нас так мало охочих просиджувати на любій розмові до пізнього вечора чи слухати довжелезних доповідей і дискусій, а ми дивуємося що їм не шкода на це часу, який можна б використати краще. І так хоч як радіємо нашим щораз тіснішим зв'язком із давно, а то і ніколи не баченими рідними, ця різниця у способі життя часом викликає неспокій, а то і дрібні непорозуміння.

І тому слід нам старатися чимскоріше зрозуміти один одного в тому так дрібному, але важливому для співжиття контексті. Нам треба зрозуміти, чому люди з України ще не можуть так скоро прийняти американської девізи, що „час — це гроші", а їм, що наш постійний поспіх і нетерпеливість до всього, що довго триває, — це не брак гостинности чи тепла, а просто наслідки життя у демократичній країні, де людина сама накладає собі найбільше вимогливі засади щоденного життя.

О-КА

Володимир Сушко

ЕКОЛОГІЧНІ ТУРБОТИ ЛЬВІВЩИНИ

II.

Вийшло, що до озера постійно спускали гноївку з тваринницької фарми села Мелечковичів і побутові й промислові відходи з Поршни, Глинної-Наварії й інших сіл. Можна собі уявити, — пише Роберт Ігнат, — чим тут тепер кишить стояча вода в озері. Щоб чистити це озеро, треба не менше двох мільйонів карбованців. При сучасній економічній кризі — це майже безвиглядне. Озера в Брюховичах, іншому відпочинковому місці львів'ян, нібито недавно чистили. Але і тут вже є прибита табличка зі забороною купатися. Однак, не зважаючи на це, діти і дорослі ідуть у воду і наражують своє здоров'я.

Як є справи з охороною землі? Як приклад, нехай послужить колоніяльне виснаження землі у Яворівському районі. У післявоєнні роки тут відкрито унікальне родовище сірки. Десятки й десятки тисяч гектарів землі вже від років тут плюндрує союзне підприємство „Сірка", руйнуючи при цьому структуру землі. А що ми за це маємо? — питається Михайло Гук, головний інспектор з охорони природи Львівської области і депутат обласної Ради народних депутатів, у статті „Екологія: гірка доля", що появилася в числі з 22-го вересня. За тонну сірки союзне підприємство платить 60 карбованців, а на міжнародному ринку вона вартує 140 долярів. Ще й сьогодні, він каже, що цю копалину з поспіхом вивозять з области, і вона зберігається на складах десь у Росії.

Населення Яворівського району безсило мовчало, бо ще недавно за найменше слово критики саджали в тюрму. Але тепер людям урвався терпець... У числі з датою 3-го липня читаємо про рішення Яворівської Ради народних депутатів, яким вони оголосили Яворівщину зоною екологічного лиха. В ухваленій програмі порятунку, районна Рада, між іншими, вимагає повну рекультивацію земель і відшкодування збитків, завданих природі, не пізніше 1995 року.

Люди підносять голос і деінде. В числі з 8-го серпня Василь Семен з Яворівського району пише, що у селі Бірках люди поставили барикаду через дорогу і не перепускали ні військових вантажних машин ні машин, що возили пісок з місцевого кар'єру аж поки не приїхало начальство й не пообіцяло направити розбиту дорогу. Ще в іншому селі Буді, недалеко курортних Брюхович біля Львова, — пише, він — люди перекрили металевим шлаґбавмом під'їзд до захоронника радіоактивних відходів, що їх звозять до нього зі семи областей України. Люди бояться, що радіяція піде зі складів захоронника в земні води і в атмосферу. Вони сторожать при шлаґбавмі і не пропускають ніякої машини з радіоактивними відходами аж доки не прибуде комісія і не запевнить їх, що дійсно не має небезпеки радіяції. Людей насторожують розставлені на під'їзді до цього захоронника попереджувальні знаки „Стій! Радіоактивність".

Колоніяльна політика виснаження природних ресурсів области не краща, якщо мова про ліси. Міністерство лісового господарства і лісозаготівель безперервно накладає щораз більшу квоту рубання лісу. З одного лише Сколівського району, — пише Олександер Фелів, — заступник голови Сколівського райвиконкому, в числі з 4-го серпня, вивозять щорічно 200, 000 кубічних метрів дерева, а місцеве населення в той же сам час у переважаючій більшості не має змоги дістати дерева, щоб споруджувати і направити свої господарські будинки.

Сьогодні в області залишилося лише 3 відсотки стиглого до рубання лісу, — звітує згадуваний передше М. Гук у статті „Екологія: гірка доля", а для нормального господарського забезпечення области в дерево його потрібно найменше 20 відс. Сьогодні Карпати стали подібними до Кримських гір — „лисими" на верхів'ях, — і це є останній сиґнал, він каже, — щоб припинити лісоексплуатацію.

Карпатам загрожує ще інша екологічна катастрофа. На неї вказують Гаврило Міллер, професор фізичної географії Львівського університету, і Валерій Петлін, кандидат географічних наук. У статті „Металевий спрут обплутав Карпати" в числі з 27-го вересня вони кличуть на сполох, що існує реальна загроза цього, що у найближчі роки в горах почнуться аварії на ґазонафтових трубопроводах. Вони вказують на великі ерозійні обсунення залишеної напризволяще розритої землі на узбіччях Карпатських Бескидів, через які „ударними темпами" при повному зіґноруванні природо-охоронних засобів було прокладено металеві труби, що ними транспортується нафта і ґаз у країни Европи.

Вистаючі зі землі, наслідком ерозії, труби легко можуть спалахнути страшною пожежою, подібно як це вже було сталося на ґазопроводах у Башкирії, Татарії, у Тульській області чи на наших землях біля Рожнятова на Івано-Франківщині або коло села Пасік на Закарпатті. Це, що грозить Карпатам — це наслідок багаторічної бундючної політики командно-адміністративної системи, в основі якої, як вони кажуть, лежало гасло: „Нам незачем ждать милости от природы". Сьогодні природа мститься за це.

Обласні власті Львівщини успадкували тяжкі екологічні проблеми, що їх спричинили довгі десятиліття командно-адміністративної господарки. Розв'язка цих проблем — одна з цілей Львівської обласної Ради. На дорозі до їхньої розв'язки стоїть їм покищо

(Закінчення на стор. 4)

Автобіографічні відомості про Степана Хмару

Степан Хмара народився 12-го жовтня 1937 року в селі Боб'ятин Сокальського району Львівської области в сім'ї селянина.

Батько С. Хмари, Ілько, 1902 року народження, все життя мешкав в селі Боб'ятин, де й помер 4-го березня 1990 року. Мати — Катерина, 1909 року народження, селянка, померла 4-го листопада 1989 року.

В сім'ї Ілька та Катерини Хмари було троє дітей, усі сини. Найстарший син — Петро, тепер мешкає у Львові, науковець-зооветеринар, працює в одному із львівських науково-дослідних інститутів. Найменший син — Василь, 1947 року народження, мешкає у Червонограді Львівської области (раніше — місто Христинопіль), за освітою інженер-машинобудівник, працює в міській адміністрації, займається влаштуванням міського господарства.

Степан Хмара — другий за народженням син Ілька та Катерини Хмари. Пішов до початкової школи в 1945 році. В 1955 році закінчив повний курс середньої 10-річної школи в Тартакові Сокульського району (Тартаків і Боб'янин — сусідні села). По закінченню середньої школи С. Хмара пішов працювати. Протягом чотирьох років працював водієм автомашини, гірником на батьківщині, в межах Львівської области, і на рудниках у Джезказґані, Казахстан. В 1959 році вступив до Львівського Медичного Інституту на факультет стоматології, повний курс якого закінчив 1964 року, отримав диплом та фах лікаря-стоматолога. Держава послала його на працю в селище Гірник Сокольського району, до місцевої поліклініки. Працював там до 1980 року, аж до арешту та ув'язнення.

В 1965 році Степан Хмара одружився з Ганною Назаренко. Ганна народилася в 1942 році, в селі Максимівка Годяцького району Полтавської области, є українкою, походить з селянської сім'ї. Закінчила той же Львівський Медичний Інститут, але 1967 року навчалась на лікувальному факультеті. Під час спільного навчання і відбулося знайомство та зближення Степана і Ганни. Ганна з 1967 року і дотепер працює лікарем-офтальмологом в дитячій клініці Червонограду. Подружжя має двоє діточок — сина Романа, 1966 року народження, та дочку Соломію, 1973 року народження. Роман Хмара тепер навчається на третьому курсі Чернівецького Медичного Інституту на лікувальному факультеті. До вступу до інституту служив в армії, працював на шахті гірником. Соломія Хмара закінчила середню школу в цьому році та вступила до Львівського Державного Університету, на факультет чужих мов. Вивчає англійську філологію.

(Закінчення на стор. 4)

М. Цибульський (ФКУ)

НОВЕ ГАРВАРДСЬКЕ ВИДАННЯ

Контакти України зі святими місцями християнства існували століттями, починаючи від X сторіччя. Описи деяких паломництв належать до важливих пам'ятників літератури; їхній довгий список починається спогадами ігумена чернигівського монастиря Данила, який відвідував Єрусалим 1106 року та подорожував по Святій Землі в товаристві короля хрестоносців Балдвіна. З другого боку, патріярхи, єпископи, священики і монахи із Святої Землі приїжджали на Україну і перебували у Київській митрополії.

„Православний Пам'ятник XVII — XVIII Століть", видання Українського Наукового Інституту Гарвардського Університету (Серія джерел і документів), це наявний доказ відношень, які зв'язували українські землі з центрами східнього християнства у XVII — XVIII століттях.

Пом'яник, або пропам'ятну книгу, обширний 256-сторінковий том, принесли в Україну ченці синайського монастиря св. Катерини (на території теперішнього Єгипту), збираючи пожертви на його розбудову і утримання. Книга подає імена благодійних жертводавців: як правило, в реєстрах записано місце, дату, прізвище, титул і чин жертводавця, а додатково також й імена його живих і покійних рідних. Список імен, що походять з українських земель, як із Польсько-Литовської держави так і з Гетьманщини, займає цілу третину пом'яника. Серед них знаходимо гетьмана Івана Самойловича з родиною та українських хористів славної імперської капели в Петербурзі XVIII століття. Записи християн Кримського ханату і Османської імперії надають книзі багатонаціональний і різномовний характер. В одному з найславніших монастирських центрів християнського світу — в монастирі св. Катерини, в підніжжі гори Синай, де, згідно з віруванням, Бог передав Мойсеєві таблиці з десятьма заповідями, імена благодійників з України і з інших земель були включені в молитви, і вшановувані під час Богослужб.

Ідея пом'яника — старинного походження. Церкви і монастирі зберігали реєстри благодійників, а поодинокі християни вели списки у своїх книжечках, де в одній частині вписували живих, а в другій покійників. Був звичай відчитувати всі імена під час ранішньої молитви для блага одних і за упокій інших. Подібне поминання виконував священик під час св. Літургії.

У серії джерел і документів видання Пом'яника є вийнятково вартісне й інспіруюче. В ньому столітній епізод української історії людськими іменами, покоління за поколінням, старанно записаними для поминання в любові й пошані.

Пом'яник, відкритий в 40-их роках цього століття, а зфотографував його проф. Моше Альтбавер з Гебрейського університету в Єрусалимі під час його візити до монастиря св. Катерини в 1960-их роках.

Видання редаґоване при співпраці професорів Ігоря Шевченка і Богдана Струмінського з Гарвардського університету, включає предмову, фоторепродукцію ориґіналу і стосторінковий індекс. Всього коло 300 сторінок. Дозвіл друкувати пом'яник отримано у покійного синайського архиєпископа Григоріоса II і відновлено Владикою Дам'яносом.

Видання уфундовано пожертвою від св.п. Миколи Громницького, визначного мецената Фонду Катедр Українознавства. Нове гарвардське видання можна замовити пересилаючи 29.95 дол., на адресу: **Harvard Series in Ukrainian Studies, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, mass. 02138.**

ВСЯ ДИВІДЕНДА ДО ФОНДУ ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ — УНС!

Ствердження...

(Закінчення зі стор. 1)

4. Рекордовий Відділ заходом наполегливої кількалітньої праці в звітовому часі впровадив нову клясу пенсійного забезпечення. Також від жовтня ц.р. впроваджено нові межі віку та сум забезпечення без лікарських оглядин і додаткові знижки вкладок на вищі суми забезпечення. Це є доказом стабільної фінансової господарки УНСоюзу і тим самим продавці забезпечення в УНСоюзі, можуть конкурувати з будь-якою комерційною компанією. Слід згадати, що Рекордовий Відділ веде кореспонденцію з секретарями відділів та членами, служить їм інформаціями в справі союзового забезпечення, та своєчасно відповідає на їхні запити.

5. Видавництво — провірка Видавництва УНСоюзу, а зокрема видань „Свободи" і англомовного „Українського Тижневика", виявили, що в часі великих подій в Україні, вони стали найкращими інформаторами для своїх і чужих. Якщо в найближчому часі буде відкрите в Києві пресове бюро УНСоюзу, тоді ця праця стане ще кращим інформатором подій з України.

Адміністраційні справи, передплатники, видання, експедиція, кореспонденція, пресфонд є у надійних й досвідчених руках. Перехід на компюторську систему допоможе ще краще усправнити працю. Остаточна інвентаризація книжок в українській і англійській мовах, яких є на складі в книгарні на тисячі долярів, знайшла частинну розв'язку через збільшення їхнього випродажу. Альманах на 1991 рік вже розсилається до передплатників „Свободи".

6. Союзівка сповняє успішно ролю українського культурного центру з виступами найкращих мистецьких сил не лише діяспори, але й України. Вона є також атрактивним центром, де гуртується українська молодь. Головна Контрольна Комісія з приємністю стверджує, що Екзекутивний Комітет доложив багато старань для переведення поважних ремонтів. Завдяки тим уліпшенням та професійній праці управителя, Союзівка стала одним з найкращих відпочинкових українських ресортів в Америці. Тому, що Союзівка є відкрита повних 12 місяців в році, Головна Контрольна Комісія рекомендує всім членам УНСоюзу й нечленам проводити вакації на Союзівці, а суспільно-громадським установам відбувати свої наради та з'їзди на тій оселі.

В дальшому Головна Контрольна Комісія пропонує Екзекутивному Комітетові та управі Союзівки на майбутнє усталити бюджет на ремонти та перебудову оселі.

7. Союзний Дім — Українська Національна Корпорація Дому УНСоюзу отримала за останніх дев'ять місяців 1,755,187 дол. чиншу з приходів. Позичка УНСоюзу до корпорації на день 30-го вересня виносила 5,320,000 дол., а позичка від членів на боргові зобов'язання в тому часі виносила 7,985,182 дол.

У зв'язку з історичними подіями в Україні, Головна Контрольна Комісія закликає українське громадянство Америки й Канади дати моральну, а головно матеріяльну підтримку всім діючим організаціям, які змагають до здобуття самостійної соборної України.

Головна Контрольна Комісія з радістю вітає І-го Патріярха Української Автокефальної Православної Церкви Києва й всієї України Мстислава.

Головна Контрольна Комісія вітає відродження Української Католицької Церкви в Україні та її ієрархію у проводі з Патріярхом Мирославом Любачівським.

В цьому конвенційному році Екзекутивний Комітет намітив плян придбання 2,000 нових членів. У зв'язку із цим Головна Контрольна Комісія закликає всіх конвенційних делегатів і делегаток, членів Головного Уряду та всіх відділових секретарів — урядовців докласти всіх зусиль, щоби намічена квота була виконана на 100 відсотків.

Головна Контрольна Комісія УНС

УКРАЇНСЬКА СВІТЛИЧКА ДОПОМАГАЄ БАТЬКАМ ВИХОВУВАТИ ДИТИНУ.

ЗВЕРНЕННЯ

ДО УКРАЇНСЬКОГО ГРОМАДЯНСТВА В ЗСА І КАНАДІ

Видавництво „Літопис УПА" постановило видати у 40-ліття смерти ген. Тараса Чупринки — Романа Шухевича пісні УПА. 160 повстанських пісень прислали музикознавці з України. Частину зібрано на поселеннях. Новий співаник УПА охопить понад 400 пісень з нотами. На музичного редактора покликано маестро Зеновія Лавришина.

Повного видання пісень УПА потребують молоді і старші, тут на поселеннях, а ще більше на рідних землях. Бо пісня єднає, дає дороговказ, приклад, закликає до чину, до любови рідного народу, до посвяти, до змагу за святі й вічні ідеали нації. Помагаючи Україні, зложім щедру пожертву на співаник УПА потрібну, корисну і будуючу книгу, джерело прикладу і слави української зброї.

Датки просимо передавати вояцтвам УПА на збіркові листи, або висилати до ЗУАДК на конто ч. 7443, до адміністрації „Літопису УПА" в Торонто, або до голови Фінансової комісії. Крім пісень УПА, видавництво опрацьовує 15 нових томів „Літопису УПА".

Списки жертводавців будуть поміщені в співанику.

Отож кличемо до всіх: Допоможіть!

За Адміністрацію „Літопису УПА"

Микола Кулик (голова)

Степан Ґоляш (голова фінансової комісії)

219 №. Clark. Dr.
Palatine, Ill. 60067

ОБОПАРТІЙНА КОАЛІЦІЯ підтримки політики уряду президента Джорджа Буша у Перській затоці вже минулого тижня почала послаблюватися з відступом впливового демократа сенатора з Джорджії Сема Нанна. Одначе у середу, 5-го грудня, цілковитий розпад цієї коаліції відбувся на очах цілої країни та всього світу на прямій телевізійній передачі з Капітолю, коли то визначні демократи почали атакувати Уряд президента Дж. Буша за непотрібний поспіх із приготуваннях до воєнних дій проти Іраку. Кожний з них заявляв, що висловлюється в ім'я добра народу та що політична лінія, а не політикування штовхає їх до цих тверджень. Одначе високопоставлені урядові чинники твердять, що ця критика, це нічого іншого як звичайне партійництво, а події дня вказали на те, що демократи „вирішили, що саме це спірне питання положить на лопатки президентуру Дж. Буша".

Боротьба...

(Закінчення зі стор. 1)

ні, в наслідок побиття невідомими особами 1-го грудня. О. Гудима був цілу ніч з 6-го на 7-го листопада в підземному переході на початку Хрещатика в Києві, де стався інцидент із С. Хмарою. Гудима засвідчив, що провокація та була спрямована й проти нього чи будь-якого іншого депутата з Народної Ради, бо ще з вечора люди вказували на ту жінку й запевняли, що вона поводиться підозріло. Крім того, Гудима помітив, що вранці 7-го листопада її вільно пропускали через усі кордони міліції і військових, в той час, як від народних депутатів на кожному кроці вимагали посвідчення. Тому, коли після інциденту з полковником вона підійшла до Гудими й попросила втрутитися, він уже знав чого від цього можна сподіватися й не пішов з нею. Тоді вона почала шукати інших і якраз надійшов С. Хмара.

Загроза нависла також над народним депутатом Марією Куземко.

Прокурор Тернопільської области звернувся до Верховної Ради України за дозволом на виклик до прокуратури України М. Куземко. Її намагаються звинуватити в організації захоплення будинку Обласної Ради греко-католиками у серпні цього року. Президія Верховної Ради України передала справу М. Куземко на розгляд Мандатної комісії. У Тернополі від 23-го листопада триває студентський страйк протесту проти ув'язнення С. Хмари. Студенти також вимагають розпуску Верховної Ради України. 26-го листопада в актовій залі Тернопільського Педагогічного Інституту зі страйкуючими студентами зустрівся народний депутат України Левко Горохівський і порадив ім перейти до пасивних форм страйку та готуватися до всеукраїнського страйку, подбавши про внутрішню і зовнішню координацію дій.

На телевізії в „Актуальній камері" глядачі впізнали енкаведиста Івана Попадюка, котрий доносив на людей, що співпрацювали з УПА. Про це заявили жителі села Зозулівка Чортківського району. В передачі „Актуальна камера" Попадюк виступив проти С. Хмари.

Перед концертом М. Чайковської

Вже вдруге на американський континент прибула Марія Чайковська, видатна українська віольончелістка і педагог, професор Київської, а пізніше Московської консерваторій, лавреат другої нагороди конкурсу ім. Чайковського 1966 року і переможець всесвітнього конкурсу віольончелістів імени Пабльо Касальса в Будапешті 1968 року.

М. Чайковська

Розмах виконавської і педагогічної діяльности мисткині просто вражає — тут незліченні поїздки по Україні та за її межами, сольові концерти і виступи з оркестрами у Москві, Ленінграді, столицях Естонії, Латвії, Білорусії, Грузії, Вірменії, турне по Німеччині, Великобританії, Фінляндії, Угорщині, Польщі, Чехо-Словаччині, Румунії, Болгарії. Мандруючи світовими шляхами концертанта, М. Чайковській припало відвідати й такі далекі, екзотичні країни, як Корея, Замбія, Ботствана. „Вона грає на своїм інструменті досконало: має чудовий тон, пориваючу техніку та глибоке усвідомленню стилю і форми", — писала про Чайковську угорська газета „Непуйшаґ". І справді, ці якості глибоко притаманні М. Чайковській, а найбільше її багатство — оксамитний, соковитий тембр звука. М. Чайковська так грає на віольончелі, як співає бас-баритон, таку стислу характеристику можна дати її мистецтву. Свій небуденний талант Марія Чайковська віддає мистецькому втіленню світових шедеврів віольончельної музики — творів Баха, Бетовена, Шопена, Шумана, Рахманінова, Бріттена. Особливо слід відзначити великий поштовх, що його надало мистецтво віольончелістки творчості українських композиторів у цій галузі. Чайковській сучасна українська музика завдячує виникнення таких творів, як віольончельний концерт Мирослава Скорика, віольончельний концерт і третя соната Євгена Станковича, композиція Валентина Сильвестрова, написана на її прохання „Драма" для скрипки, віольончелі та фортепіяно, і чимало інших.

Марія Чайковська народилася у Львові в родині музик. По закінченні музичної десятирічки у Львові Марія успішно склала вступні іспити до Московської консерваторії, і їй пощастило потрапити до кляси славного музики, „Паґаніні віольончелі", Мстислава Ростроповича. Великий майстер відкрив перед Марією нові мистецькі обрії, допоміг їй знайти себе і остаточно утвердитись у мистецтві. Ростропович назвав свою ученицю „однією з найбільш визначних віольончелісток, вдумливим, допитливим музикою".

Нюйоркська публіка пригадує собі М. Чайковську з її виступу минулої весни в Лінкольн Центрі як учасниці фестивалю української сучасної музики, а тепер буде мати нагоду привітати її з її дебютом в сольовому концерті у Вейл Голл при Карнеґі Голл у п'ятницю, 14-го грудня, о год. 8-ій вечора разом з відомою піяністкою Юліяною Осінчук.

Леонід Грабовський

ЗГІДНО З ПЕРЕВЕДЕНИМ опитом в Польщі, кандидат на президента Лєх Валенса отримав 61 відсотків усіх голосів, а його противник Станіслав Тимінський 20 відсотків. Будучи на відвідинах у Варшаві, секретар Департаменту оборони ЗСА Ричард Чейні заявив, що він не сумнівається навіть у перемогу Л. Валенси 9-го грудня, бо він зумів здобути собі велику популярність серед народу.

ПРОТЕСТУЮЧИ ПРОТИ приїзду до Чіле президента З'єднаних Стейтів Америки місцеві терористи зірвали великої сили бомбу на мості в недалекій віддалі від будинку американської амбасади в Сантіяґо. Розрив бомби в часі, коли на мості не було руху вказує, що акція мала радше психологічно-пропаґандивне значення. Годину після розриву бомби до місцевого пресового аґентства потелефонували скрайньо-ліві „революціонери" прокомуністичного напрямку і заявили, що це вони запротестували проти приїзду до Чіле Джорджа Буша. Місцева поліція повідомила, що організація „Патріотичний фронт імени Мануеля Родріґеса" крім того запланувала в дні відвідин відбути масову протестну демонстрацію.

ДИРЕКТОР ЦЕНТРАЛЬНОЇ Розвідчої Агенції ЗСА заявив перед Конґресом, що коли економічні санкції будуть дальше затримані, то Ірак свою військову готовість до боротьби не зможе вдержати довше, як 9 місяців, а боєздатність його летунства може почати підупадати вже за 3 місяці. У своїх зізнаннях перед Конґресовою Комісією для справ американських збройних сил начальник Сі-Ай-Ей Вілліям Вебстер, предсказав, що зростаюча нестача, спричинена економічними санкціями зупинить майже всю індустрію за вийнятком тої, що постачає енергію та військово-воєнне обладнання вже на весні, а „цілком напевно" літом наступного року. Не зважаючи на те, що В. Вебстер підтримав офіційну політичну лінію уряду президента Джорджа Буша про те, що самі економічні санкції не примусять Ірак відтягнути свої війська з Кувайту, то все ж таки в його обережних відповідях відчувалося підкреслення того факту, що протягом найдальше одного року боєздатність військ Іраку значно погіршиться.

НАСТУПНОГО ТИЖНЯ президент Джордж Буш зустрінеться у Білому Домі з президентом Литви Вітавтасом Ляндсберґісом. Раніше цього року президент Буш зустрічався з прем'єр-міністром Литви Казімірою Прунскієне. Згідно з повідомленням Литовського інформаційного центру, В. Ляндсберґіс гостюватиме у Білому Домі у понеділок, 10-го грудня, день в котрому цілий світ відзначає Міжнародний день прав людини. Хоча ЗСА ніколи не визнали насильного прилучення балтійських країн до СССР, то також ніколи не визнали формально незалежности Литви тому, що президент М. Горбачов всякими способами поборює спроби балтійських країн осягнути самостійність.

МІНІСТЕР ЗАКОРДОННИХ справ Іраку Тарік Азіз зустрінеться з президентом З'єднаних Стейтів Америки Джорджем Бушем і секретарем державного департаменту Джемсом Бейкером, правдоподібно вже 17-го грудня. Про зустріч повідомили французькі засоби масової інформації, але Білий Дім ще не підтвердив цієї інформації. Французьким кореспондентам цю інформацію мав передати один з керівників Палестинської Визвольної Організації Ясір Абед-Раббо, який брав участь в нарадах представників Іраку, Йорданії, Ємену і ПВО в Багдаді. Учасники обговорювали також можливість приїзду до Багдаду державного секретаря ЗСА Дж. Бейкера, якого супроводжатимуть численні дорадники.

В ДРУГУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашого найдорожчого і ніколи незабутнього
МУЖА І БАТЬКА

бл. п.

Івана Подусовського

буде відправлена

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

в п'ятницю, 14-го грудня 1990 р. о год. 8:30 ранку
в церкві св. духа в Бруклині, Н. Й.

Дружина — ОЛЬГА
Дочка МАРТА з чоловіком АНДРІЄМ
Дочка — НАТАЛКА

Просимо приятелів і знайомих згадати покійного в цей день.

У П'ЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
ВІДХОДУ У ВІЧНІСТЬ
моєї найдорожчої і незабутньої
ДОНІ І СЕСТРИ

бл. п.

ЛІДІЇ ШУЛЬ БОГДАН

будуть відправлені

ЗАУПОКІЙНІ СЛУЖБИ БОЖІ

у суботу, 8-го грудня 1990 року
в церкві св. Юра з Ню Йорку, о год. 8-ій рано;
в Люрді, в церкві Успення Богородиці;
в церкві оо. Василіян, Куритиба, Бразилія.

Прошу згадати покійну в цей день у своїх молитвах

Мама — ВІРА
Сестра — ОКСАНА з мужем ВОЛОДИМИРОМ
Брат — ЯРОСЛАВ

В ПЕРШУ РІЧНИЦЮ
ВІД ДНЯ СМЕРТИ
нашого найдорожчого
МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

св. п.

Йосипа Дячишина

будуть відслужені

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в неділю, 23-го грудня 1990 року
о год. 11-ій перед полуднем
у церкві св. Василія Великого
в Ляшині, Квебек, Канада

До участи і про молитви за душу покійного Йосипа просить
дружина ОЛЬГА з дітьми і внуками

Ділимося з невимовно сумною вісткою,
що у вівторок рано, 27-го листопада 1990 р. ідучи до праці
під час зливної дощевої бурі, трагічно загинув
з невідомих причин в автомобільній катастрофі
на 56-му році життя,
моя надія, мій найдорожчий СИН

бл. п.

ІГОР БОГДАН КАРПОВИЧ

PROJ. ENG. в SUN ELECT. CORP. в CRYSTAL LAKE, ILL.

нар. в Чернівцях, Україна 17-го квітня 1934 р.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу, 1-го грудня 1990 р. в каплиці Музика, звідки тлінні останки були перевезені на православний цвинтар в Елмвуд, Ілл. і поховані побіч своєї дорогої мами.

В безмежному важкому горі:

батько — ВОЛОДИМИР
брат — ОЛЕГ з дружиною ШИРЛЕЮ
внучки — ХРИСТИНА і АННА
рідня на Буковині, Румунії і Австралії

НЕЗВИЧАЙНИМ ПОТЯГНЕННЯМ з наміром поліпшення банкових прибутків і для пожвавлення економіки Федеральна рада валютних резерв подала до відома у вівторок, 4-го грудня, що банки не мусітимуть тепер втримувати готівку в резерві на покриття деяких депозитів. Це дасть змогу банкам мати більше грошей для позичок і тоді комерсанти, підприємства та окремі особи матимуть більше готівки для інвестицій і в той спосіб стимулюватимуть економіку країни. Знавці твердять, що це потягнення зробила Федеральна рада валютних резерв під тиском не тільки Білого Дому, але також і банків, що останньо нарікали на строгі позичкові закони видані Урядом в наслідок різного рода банкових скандалів.

ЦІКАВА КОНФЕРЕНЦІЯ

У неділю 18-го листопада у Філядельфії відбулася конференція у справах суспільної опіки, скликана Окружною Управою Союзу Українок Америки. Не була вона першою у праці округи. Як і на кожній такій попередній, одне з питань порядку денного — допомога самітним старшим. Цього разу до посилення допомоги закликала молода віком і стажем у СУА, членка нещодавно зорганізованого відділу, працівниця ЗУАДКу Марта Бобак. Закликала людина, якій ще далеко до того часу, коли прожиті роки лягають тягарем, коли меншає друзів, коли потрібна допомога, часом — лиш увага.

„Повернувшись з конференції, — сказала М.Бобак, — зорганізуйте сестру, доньку, приятельку для допомоги старшим..." Говорила вона і про допомогу одиноким матерям, що потребують порад, як вберегти дітей від негативного впливу довкілля.

Присутні ствердили: так, добровольці для допомоги старшим дуже потрібні. Потрібна й допомога одиноким матері, батькові. Висловлено думки: кожний відділ СУА повинен мати одну — дві членки для допомоги старшим. Взяти приклад з американців: підшукувати „бабусю" чи „дідуся" для родин, де нема рідних. Або „старшу сестру", „брата". Звернутись до організацій молоді, щоб і вони по змозі допомагали старшим. Збирати прочитані газети і журнали та передавати тим, що не мають змоги їх передплачувати...

Від Централі СУА на конференцію прибуло троє: Ліда Черник, референтка суспільної опіки; Анна Кравчук, голова стипендійної комісії та керівник Осередку листування; Одарка Полянська, член комісії.

До 1987 р. СУА допомагав політичним в'язням-українцям або їх родинам. Тепер, коли впала „залізна заслона", маємо можливість допомагати дітям з Чорнобиля; поширити коло „бабусь", якими опікуються відділи, вибираючи їх і в Україні.

Допомога хворим дітям вже в повному русі. Це підтвердили висвітлені Лідою Черник прозірки з її нещодавньої подорожі в Україну з транспортом ліків і харчів для дітей. Мертвий Чорнобиль із невеличкою групою жінок, діти — пацієнти у лікарнях зворушили усіх, скріпили бажання й далі допомагати. Розмови з лікарями підтвердили потребу допомоги.

Досі із суми пожертв, що їх зібрали відділи СУА, на допомогу дітям Чорнобиля передано 20 тисяч долярів. Плянують із суми, яка ще залишилась, виділити 30 тисяч дол., подбати, щоб подвоїти їх пожертвою від якоїсь американської організації та улаштувати одну кімнату в лікарні ім. А. Шептицького у Львові для посиленого піклування тяжко хворими дітьми.

Акцію листування, — сказала Анна Кравчук, — розпочато 1973 року. За минулі роки 1251 особа зголосила бажання нав'язати листовний контакт з українцями в інших країнах. Надзвичайно зацікавились можливістю листування в Україні: за останній місяць Осередок одержав звідти 57 прохань підшукати охочих листуватись. Щоб ще краще зорганізувати цю акцію, опрацьовано спеціяльну анкету. Вона допоможе підбирати кореспондуючих."

Варто було б листуванням пов'язати школярів. Добре, щоб якась кляса школи українознавства час від часу написала листа школярам в Україні... А може б відділи СУА допомагали нав'язувати листування між старшими? Чи не внесло б це розраду у життя одиноких? Цікаво, що серед молоді в Україні багато бажаючих листуватися англійською мовою.

„Коротка історія стипендійної акції СУА та нові можливості використання акції" — тема доповіді Анни Кравчук. Торік всіх стипендистів було 1008. Починалась ця акція підшукуванням відповідних кандидатур для стипендій у Бразилії. Поширюється тепер на Югославію, Польщу і... Україну. Молодь у Бразилії, що колись мала в перспективі тільки працю на малесенькому клаптикові землі, завдяки українцям, що оплачували стипендії, приєднується до лав учителів, священиків. Присутні на висвітлених прозірках побачили тих, що скористались з допомоги для здобуття освіти, а тепер самі вже допомагають іншим. Побачили й згуртовану в інтернатах дітвору, що мріє про стипендії для навчання у вищих школах.

Побачене було для присутніх не тільки ілюстрацією слів обох доповідачок, але і живим струмом зв'язку з молоддю, дітворою. Варто демонструвати ці прозірки у наших громадах. Варто, щоб і в Україну потрапили вони. От тільки словесний супровід треба оформляти з більшою увагою до літературної мови.

Програму конференції доповнили два виступи прибулих з України. Леся Ісаєвич, перша стипендистка СУА з України, студентка 3-го курсу в Гарвардському університеті, захоплено розповідала про своє навчання там. Які курси вибрала собі тут та скільки дорогоцінного часу витрачала на Україні, вивчаючи непотрібні, але обов'язкові догми ленінізму, марксизму, історію партії. Вона дуже задоволена новою для неї системою навчання тут і щиро вдячна Союзові Українок Америки, що „пригрів" її.

Ольга Ісаєвич (Лесина мати) розповіла нам про акцію, яка відбувається у нас. Підкреслила велику важливість її для України, а саме: висилання туди книжок через неприбуткову публічно-харитативну фундацію Сейбор. В Україні дуже великий попит на книжки, що десятиліттями були заборонені, як от Енциклопедія Українознавства, книжки з української історії. Але крім самих книжок, треба й грошей для оплати їх транспортування. Користь від включення у цю акцію буде надзвичайна, бож в Україні виросли покоління без знання непофальшованої історії свого народу, без знання його культури.

Вступом до конференції була доповідь Христі Дем'янчук „Перебування в сучасному психо-соціологічному стані". Вона проаналізувала зміни у душевному, психічному стані людини, зумовлені зовнішніми подіями та впливом оточення. Підкреслила, що зорганізоване жіноцтво має можливість допомагати і українцям в країні, де живемо, і в Україні.

Провадила конференцією Ярослава Лабка, членка 11-го Відділу СУА в Трентоні. Привітала зібраних, а в кінці подякувала доповідачкам, референтці суспільної опіки Надії Оранській та всім, хто вклав працю в зорганізування конференції, голова Округи Оксана Фаріон. А за смачний полуденок Катрі Великорідько-Портер, заступниці голови Округи, Роксоляні Луців, голові 88-го Відділу СУА, та Марті Бобак, що допомагала їм.

Ґалина Царинник

Автобіографічні...

(Закінчення зі стор. 2)

31-го березня 1980 року С. Хмара був заарештований управлінням КГБ, нібито „за антисовєтську аґітацію та пропаґанду", кримінальне покарання за що передбачає ст. 62 Кримінального кодексу Української ССР. Офіційно йому інкримінувалися „наклепи" на „світлу і надзвичайно щасливу" совєтську дійсність, а насправді ж за публікацію ряду статтей про голод в Україні 1933 року, де правдиво висвітлював його штучний характер, факт організації цього голоду большевицьким офіціозом. Коли у зв'язку з арештом членів редколеґії підпільного демократичного видання „Український Вісник", у тому числі і Вячеслава Чорновола, „УВ" фактично припинив існування, С. Хмара продовжив його випуск, писав під псевдонімом.

В кінці грудня 1980 року львівський обласний суд засудив С. Хмару ст. 62 КК УССР до 7 років позбавлення волі в таборах суворого режиму, з наступним 5-річним засланням після відбуття ув'язнення. Ув'язнення відбував в Росії, в таборах ч. 35 та ч. 36, біля Перму на Уралі. 15-го лютого 1987 року був „помилуваний" Верховною Радою СССР і звільнений з таборів, але до цього часу не реґабілітований, а його незаконне засудження таким не визнане офіційно.

Після звільнення з ув'язнення С. Хмара повернувся до Червонограду, знову почав практикувати лікарем-стоматологом в міській стоматологічній поліклініці. Разом з тим активно включився в громадсько-політичну діяльність за відродження України. В 1989 році громадськість Червонограду докладала зусиль, щоб висунути С. Хмару кандидатом в народні депутати СССР. Але завдяки зусиллям партапарату це не вдалося. (Під час кампанії висування кандидатів в депутати СССР С. Хмару двічі арештували, а також карали гривною за „організацію і участь в незаконних громадських заходах"). 10 місяців перебував під адміністративним наглядом.

4-го березня 1990 року громадськість Індустріяльного району Львова висунула С. Хмару кандидатом в народні депутати України, а громадськість Червонограда — кандидатом в депутати Львівської Обласної Ради.

Не зважаючи на активну кампанію партапарату дискредитації С. Хмари в очах виборців, він спромігся пройти „сито" окружних виборчих комісій та зборів під час передвиборчої кампанії, завоював довір'я виборців, а тому переміг у виборах 261-ої Індустріяльної виборчої округи Львова, став одночасно і народним депутатом України, і депутатом Львівської Обласної Ради.

Обставини парляментарної діяльности С. Хмари є загальновідомими в Україні. Як депутат, він стоїть на послідовно антикомуністичних позиціях, береться за повну державну незалежність України, її вихід зі складу СССР, за розбудову в Україні незалежної правної держави, політичний та суспільний устрій якої узагальнював би кращі надбання світової демократії. Щодо економічного устрою майбутньої України, він сповідує курс на розбудову ринкової економіки, на ґрунті широкої і вільної підприємницької ініціятиви, приватизації усіх галузей економіки, конкуренції різних форм властости. Домагається розпуску Комуністичної партії, як злочинної організації, націоналізації незаконно привласненого нею народного майна. У своїх поглядах надзвичайно послідовний, неполегливий в досягненні політичних цілей.

Економічні...

(Закінчення зі стор. 2)

Европи, саме України, є доказом що процес побудови нового европейського ладу ще не осягнув історично об'єктивного характеру. Покликаючись на заложення Декларації Суверенітету України та наголошуючи важливість сьогоднішнього процесу боротьби за повну суверенність України та інших республік, представники Народної Ради України апелювали до всіх держав-сиґнаторів Паризького чартеру надати Україні окреме і незалежне місце в усіх европейських політичних структурах.

Окреме звернення до учасників Паризької наради видав також голова Верховної Ради Української ССР Леонід Кравчук. Підкреслюючи, що „Україна є великою европейською державою" та що її історія і культура це „інтеґральна частина европейської цивілізації", Л. Кравчук ствердив що „Україна може і готова разом з іншими державами нести відповідальність за забезпечення миру і розвиток міжнародного співробітництва в Европі". В дальшому тексті заява Л. Кравчука стверджує: „Згідно з Декларацією, а також діючою Конституцією Української ССР та діючою Конституцією Союзу ССР, Україна має право самостійно брати участь в загальноевропейських форумах і загальноевропейських структурах". Закінчує він свою заяву проханням до всіх учасників наради „виявити розуміння та підтримку прагнень багатомільйонного народу України".

Присутність делеґації Народної Ради України в Парижі і звернення голови Верховної Ради треба оцінювати як корисні і важливі ініціятиви в процесі вироблення прихильної для України опінії серед держав Західньої Европи. В світлі відомої нам неспроможности Верховної Ради, в її теперішньому складі, прийняти конечне законодавство, на основі якого були б реалізовані основні заложення Декларації Суверенітету, а також з уваги на зміни на пості голови Ради Міністрів, ініціятиву відносно Паризької наради перебрали провідні депутати Народної Ради на чолі з головою Народного Руху України. Це ще один показник їх державницького думання і правильної оцінки назріваючої міжнародної коньюнктури.

Процес оформлений Паризьким чартером продовжуватиметься в рамках цілого ряду нарад на різному рівнях. Вже в наступному році передбачені наради на рівні міністрів закордонних справ, відбудеться вже давно заплянована конференція відносно прав людини в Москві та інші міжнародні наради. При вмілому і цілеспрямованому зусиллі на протязі наступного року як і сторони Народної Ради України, так і діяспори через уряди країн поселення можна сподіватися, що питання участи України в рамках Паризького чартеру буде позитивно розв'язане ще до вершинної конференції в березні 1992 року в Гельсінках.

Україна...

(Закінчення зі стор. 2)

багато перепон, як опір партапарату чи диктат союзних структур. На них вказує згадуваний Михайло Гук, головний інспектор з охорони природи Львівської области. Ми примушуємо заводи вставити фільтри, щоб зменшити забруднення повітря, а вони, — каже він, — як наприклад, Сокальський завод хемічного волокна чи Миколаївський завод цементу, нам у відповідь стають членами Асоціяції підприємств союзного підпорядкування, ховаються за спину Ради Міністрів СССР і цим самим в'яжуть нам руки, бо без згоди цієї Ради Міністрів ми не можемо їх рухати.

Від проголошення Верховною Радою у Києві суверенітету України до реального суверенітету в щоденному житті ще далека дорога. Відсутність цього реального суверенітету — чи не найбільша перепона в налагодженні складних життєвих проблем Львівської области як і цілої України. Це буде лише можливе тоді, коли буде справжній господар, а він може бути лише у самостійній, суверенній, демократичній українській державі.

В СЕРЕДУ, 5-ГО ГРУДНЯ, іракські урядові чинники розпочали процес оформлення документів для звільнення понад 3,000 совєтських громадян, які незабаром покинуть цю близькосхідню країну на вимогу уряду СССР. Кремлівські лідери заявили кореспондентам, що Москва готова покрити кошти переїзду своїх громадян і втрати Іраку від зірвання договорів. Ірак погодився звільнити совєтських громадян після того, як міністер закордонних справ СССР Едуард А. Шеварднадзе погрозив Саддамові Гуссейнові, що СССР застосує військову силу, якщо громадяни СССР будуть потрактовані в Іраку як закладники.

ВИПРАВЛЕННЯ

У репортажі п. н. „Посвячення церкви св. Трійці у Кергонксоні" („Свобода", ч. 223 з 21-го листопада), в третій колонці згори, в уступі про меценатів і добродіїв пропущено не з вини редакції два прізвища, а саме: д-ра Романа Лисяка і Романа Іваницького, які жертвували парцелі, з продажу яких отримано поважні суми. У тій самій колонці в другому уступі про мужів довір'я, подано помилково прізвище проф. Володимира Тритяка. Повинно бути Михайло Баран. — Д-р Роман Барановський.